

REFERAT Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 28-01-2020

Mødedato Tirsdag d. 28. januar 2020 kl. 08:15

Mødested Rådhuset, lokale 220A

Indholdsfortegnelse

Mulighed for bidrag til rammeudmeldingen for Budget 2021.....	3
Ændring af Forretningsorden for Sundhedsudvalget i Odense Kommune.....	5
Drøftelse af indsatser for overvægtige voksne i Odense Kommune.....	6
Etablering af klinik for seksuel sundhed i Odense.....	9
Aktuelle sager.....	12

Punkt 1: Mulighed for bidrag til rammeudmeldingen for Budget 2021

29.00.00-A00-2-20

Resume

Denne sag handler om Sundhedsudvalgets mulighed for at rådgive Økonomiudvalget omkring rammeudmelding for Budget 2021. Sundhedsudvalget kan komme med forslag til indsatser, der skal arbejdes med i budgetprocessen både på tværs af kommunen og i de enkelte fagudvalg. Sundhedsudvalget skal derfor beslutte, om der skal peges på indsatser i rammeudmeldingen for Budget 2021, der skal indgå i bestilling af budgetbidrag fra fagudvalgene.

Konkret anbefaler Chefgruppen for Sundhed, at Sundhedsudvalget rådgiver Økonomiudvalget om, at fagudvalgene i budgetbidraget forholder sig til Odense Kommunes opdaterede Sundhedspolitik. Alternativt anbefaler Chefgruppen for Sundhed, at Sundhedsudvalget rådgiver Økonomiudvalget om, at der ikke arbejdes med tværgående indsatser på sundhedsområdet (udover igangværende) i forbindelse med budgetbidrag til Budget 2021.

Effekt

Såfremt Sundhedsudvalget vælger at anbefale Økonomiudvalget, at fagudvalgene i budgetbidraget forholder sig til den opdaterede Sundhedspolitik vil det understøtte nedenstående effektmål:

Flere odenseanere i job og på vej til job

Sundhedspolitikken bidrager til, at flere kommer i uddannelse og job i og med, at politikken understøtter, at borgere kan blive på arbejdsmarkedet på trods af helbredsmæssige udfordringer, og bidrager til at øge udbuddet af arbejdskraft.

Et sundere Odense

Hele sundhedspolitikens sigte er gennem 6 målsætninger at understøtte bedre sundhed og trivsel for borgere i Odense Kommune.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Sundhed og trivsel er en vigtig faktor for at skabe mulighed for læring. Derfor vil sundhedspolitikken bidrage til dette mål gennem fx styrket mental sundhed og større lighed i sundhed.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Sundhedspolitikken peger på indsatsområder i forhold til udfordringer, der ofte er aldersrelaterede, ligesom der er fokus på at skabe tilgængelighed for alle grupper til relevante sundhedstilbud.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed anbefaler, at Sundhedsudvalget rådgiver Økonomiudvalget om,

1. at fagudvalgene i budgetbidraget til Budget 2021 forholder sig til den opdaterede Sundhedspolitik, eller
2. at der ikke arbejdes med tværgående indsatser på sundhedsområdet (udover igangværende) i forbindelse med budgetbidrag til Budget 2021.

Beslutning

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingens punkt 2.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben deltog ikke punktets behandling.

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har den 15. januar 2020 igangsat budgetprocessen for Budget 2021. Sundhedsudvalget har mulighed for at rådgive Økonomiudvalget om rammeudmelding 2021. Sundhedsudvalget skal derfor beslutte, om udvalget vil pege på indsatser der skal arbejdes med på tværs af kommunen og de enkelte fagudvalg og derved rådgive Økonomiudvalget om at indarbejde dette i rammeudmeldingen for Budget 2021.

Det er Chefgruppen for Sundheds anbefaling, at Sundhedsudvalget rådgiver Økonomiudvalget om, at fagudvalgene i budgetbidraget forholder sig til den opdaterede Sundhedspolitik og de tilhørende politiske målsætninger i relation til fagudvalgets opgaveløsning for i den forbindelse at vurdere konsekvenserne for opgaveløsningen og herunder vurdere eventuelle økonomiske konsekvenser. Alternativt anbefaler Chefgruppen for Sundhed, at Sundhedsudvalget rådgiver Økonomiudvalget om, at der ikke arbejdes med tværgående indsatser på sundhedsområdet (udover igangværende) i forbindelse med budgetbidrag til Budget 2021.

I juni 2019 blev Odense Kommunes Sundhedspolitik opdateret. I forbindelse med opdateringen af Sundhedspolitikken gjorde forvaltningerne status på implementering af sundhedspolitikens målsætninger og på behovet for og relevansen af eventuelle nye mål. På den baggrund viderefører den opdaterede politik målsætningerne fra den oprindelige Sundhedspolitik fra 2011. Fagudvalgenes forhold til den opdaterede Sundhedspolitik og status på implementering kan give anledning til et fornyet blik på opfyldelse af politikens målsætninger på de enkelte områder.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 2: Ændring af Forretningsorden for Sundhedsudvalget i Odense Kommune

29.00.00-G01-4-18

Resume

Denne sag handler om ændring af Forretningsorden for Sundhedsudvalget i Odense Kommune. Ændringen vedrører § 9 i forretningsordenen, der handler om sekretariatsbetjeningen af Sundhedsudvalget. Af den nuværende forretningsordning fremgår, at Sundhedsudvalget sekretariatsbetjenes af Sundhedschefen og Sundhedssekretariatet i Borgmesterforvaltningen. Den 25. september 2019 besluttede Byrådet, at Sundhedssekretariatet blev integreret i Ældre- og Handicapforvaltningen pr. 1. oktober 2019. Sundhedsudvalgets forretningsorden foreslås derfor ændret, så det fremgår, at sekretariatsbetjeningen varetages af Ældre- og Handicapforvaltningen.

Sundhedsudvalget fastsætter selv sin egen forretningsorden i henhold til den kommunale styrelseslov § 20, stk. 3.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget godkender forslaget til forretningsorden.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben deltog ikke i punktets behandling.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Forslag til ændret forretningsorden for Sundhedsudvalget

Punkt 3: Drøftelse af indsatser for overvægtige voksne i Odense Kommune

29.00.00-A00-43-19

Resume

Sundhedsudvalget tilkendegav på deres møde 22. oktober 2019, under drøftelsen af Sundhedsaftalens målsætninger, at de ønsker en særskilt drøftelse af målsætningen for unge og voksne med overvægt og de indsatser, der er på området.

Sundhedsudvalget har et særligt ansvar for at sikre målopfyldelse for Sundhedsaftalens målsætning om, at "*Vi vil reducere andelen af unge og voksne (16 år+) med moderat og svær overvægt til maksimalt 43 % for kvinder og 58 % for mænd*". Sundhedsprofilen "Hvordan har du det?" fra 2017 fastslår, at Odense Kommune allerede indfrier Sundhedsaftalens målsætning. Odense Kommune ligger på 43,0 % for kvinder og 55,2 % for mænd. Det er ikke muligt at fastslå, om udviklingen i antallet af overvægtige i Odense Kommune på nuværende tidspunkt er stigende eller faldende. Det spørgsmål kan først besvares, når resultaterne fra "Hvordan har du det?" foreligger i 2021.

Selvom Odense Kommune for nuværende lever op til Sundhedsaftalens målsætninger er det fortsat relevant, at udvalget forholder sig til de indsatser, der arbejder med at nedbringe antallet af overvægtige i Odense Kommune.

Det begrundes blandt andet i, at der både er en helbredsrisiko ved usund kost og for lidt motion i sig selv, men også risici alene ved at være overvægtig. Er man både fysisk inaktiv, overvægtig og spiser usundt forsøges risikoen for livsstilssygdomme. Risikoen for at udvikle alvorlige sygdomme øges også med graden af overvægt. Derudover fastslår forskningen, at der er betydelig social ulighed i forekomsten af overvægt.

Denne sag indeholder forslag til, hvor udvalget kan igangsætte nye indsatser til unge og voksne borgere med overvægt. Det gøres på baggrund af 'Overvægtsalliancens' (en gruppe af eksperter, der forsker i overvægt) anbefalinger samt en gennemgang af, hvordan der i dag arbejdes med at nedbringe antallet af borgere med overvægt i kommunen.

Der er i sagen fokus på at nedbringe antallet af unge og voksne overvægtige borgere i Odense Kommune. Altså de borgere, der er overvægtige. Det vil sige, at sagen ikke har fokus på de forebyggelsesindsatser, som kommunen har for at sikre, at borgeren ikke bliver overvægtig. Det begrundes i, at målgruppen for målsætningen i Sundhedsaftalen er unge og voksne, der er overvægtige.

INDSTILLING

Chefgruppen for sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter, hvorvidt der skal igangsættes yderligere indsatser, der styrker arbejdet med at reducere overvægt blandt unge og voksne (16 år+).

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Overvægt kategoriseres ud fra blandt andet højde/vægt-målet BMI (Body Mass Index). En person med et BMI på over 30 kategoriseres som svært overvægtig, og en person med et BMI på mellem 25 og 30 kategoriseres som moderat overvægtig.

Resultaterne fra "Hvordan har du det?" 2017 viser, at der er betydelig social ulighed i forekomsten af svær overvægt. Andelen af svært overvægtige er således større blandt ledige (23,2%), førtidspensionister (32,1 %) sammenholdt med personer i beskæftigelse (16,4 %).

Et studie fra Statens Institut for Folkesundhed på SDU fra 2019 om risikofaktorer for multisygdom viser, at svær overvægt er stærkt forbundet med en øget risiko for multisygdom. Der ses blandt de 24-44-årige næsten fem gange højere risiko for at udvikle diabetes, hjertesygdomme, forhøjet blodtryk eller kolesterol for personer med svær overvægt sammenlignet med personer, som ikke er svært overvægtige.

Overvægtsalliancens anbefalinger sammenholdt med Odense Kommunes arbejde med overvægt

En alliance af fagfolk dannede for halvandet års siden 'Overvægtsalliancen'. Det gjorde de, fordi de så et behov for at lave et oplæg til en national strategi for svær overvægt. Overvægtsalliancen tilslutter sig World Health

Organization (WHO) og World Obesity i deres ønske og ambition om, at stigningen i forekomst af svær overvægt bremses inden 2025. Alliancens oplæg til en national strategi peger på en række konkrete tiltag inden for fire spor.

Chefgruppen for sundhed har for hvert spor forholdt sig til, hvordan der arbejdes med sporet i Odense Kommune og eventuelt nye indsatser.

1. Opgør med stigma

Alliancen ønsker, at der skal gøres op med skyld, skam og fordomme omkring svær overvægt, fordi stigma i sig selv kan være en hindring for et vægttab.

Hvordan arbejdes der med sporet i Odense Kommune?

Sundhedsstyrelsen påpeger, at BMI-grænser ikke er det samme som grænser for normalitet. Derfor anbefaler de, at borgere med overvægt ikke kategoriseres som unormale. Det er afgørende, at man i stedet anvender et bredt normalitetsbegreb.

Et af målene i Odense Kommunes sundhedspolitik Sund Sammen, er, at der arbejdes for at fremme sunde vaner. Formuleringen af målsætningen understøtter, at man undgår stigmatisering, når der alene fokuseres på overvægten.

2. Forebyggelse af svær overvægt

For at forhindre at antallet af personer med svær overvægt fortsat stiger, foreslår alliancen, at der arbejdes med strukturel og tværfaglig forebyggelse af svær overvægt herunder forskning i forebyggelse.

Hvordan arbejdes der med sporet i Odense Kommune?

Odense Kommune tilbyder borgere med en diabetes, KOL eller hjerte-kar-sygdom et patientuddannelsesforløb og ved behov individuel kostvejledning eller diætvejledning. Det gør man, fordi en stor del af denne borgergruppe har overvægtsproblemer. Til borgere med symptomer på kronisk sygdom og overvægt tilbyder Odense Kommune intervaltræning og floorball, sidstnævnte finansieres af sundhedsudvalgsmidler.

I sundhedsordningen for medarbejdere i Odense Kommune er der tilbud om væggtabshold. Det er et meget efterspurgt tilbud, men en egentlig evaluering af tilbuddet udarbejdes først primo 2020. Væggtabsholdet er målrettet medarbejdere med et BMI på 30 eller derover.

Odense Kommune har ikke tilbud til borgere med overvægt uden sygdom, men der opleves løbende efterspørgsel på et sådan tilbud, fra både læger og medarbejdere.

Forslag til nye tiltag

Fagforvaltningerne modtager jævnligt forespørgsler om kommunale indsatser til borgere med svær overvægt. Det drejer sig ofte om borgere, der ikke kan profitere af private eller frivillige tilbud. Hvis Odense Kommune ønsker tilbud til borgere med svær overvægt, foreslås følgende:

- tilbud om intervaltræning og floorball, suppleret med kostvejledning kan udvides til også at omfatte borgere med svær overvægt.
- hvis evalueringen af væggtabshold for medarbejdere viser sig positiv, kan det overvejes at tilbyde borgere med svær overvægt et lignende tilbud.
- Særligt tilrettelagt forløb til borgere med BMI 40+.

Fagforvaltningerne har via tidligere projekter opnået god erfaring med tilbud til borgere med psykisk lidelse eller psykisk sårbarhed, der havde uhensigtsmæssig sundhedsadfærd, og som ikke kunne deltage i ordinære sundhedstilbud. Det kan overvejes at tilbyde borgere med uhensigtsmæssig sundhedsadfærd, herunder svær overvægt, et lignende tilbud.

Disse forslag til nye tiltag vurderes ikke at kunne håndteres inden for den nuværende økonomiske ramme. Hvis udvalget ønsker, at der skal arbejdes videre med forslagene, skal det beregnes nærmere, hvad udgifterne hertil vil være.

3. Styrket behandling til mennesker med svær overvægt

Ifølge alliancen bør det anerkendes, at svær overvægt er en kronisk tilstand og et bredt fælles ansvar, som involverer både individet, familien og den offentlige sundhedssektor. Der bør ifølge alliancen etableres individuelle tilbud til mennesker, der lider af svær overvægt.

Odense Kommune har mange velfungerende tilbud målrettet børn, unge og deres familier. Selvom fokus ofte er rettet mod børnene, involveres hele familien. Den tilgang gør det muligt, at tilbuddets effekt ligeledes får en indvirkning på hele familien. Det drejer sig eksempelvis om forældreuddannelsesforløbet "Sund Start Sammen", hvor der er fokus på kost, motion og en sund livsførelse allerede inden barnet er født. Hvis der allerede i den tidligere alder ses tegn på begyndende overvægt etableres der et samarbejde mellem sundhedsplejersken, familien, en kommunal diætist og eventuelt den praktiserende læge, hvor det skønnes relevant. I Odense Kommunes

dagtilbud og den kommunale tandpleje er der fokus på fysisk aktivitet og kostvaner i samarbejde med sundhedsplejen, og en opmærksomhed på tidligt at opspore overvægt hos børn.

For børn med moderat overvægt i førskolealderen igangsættes en indsats med hele familien, som omfatter mad, fysisk aktivitet og støtte til adfærdsændring samt en vurdering af barnets situation. I skolealderen ses børn systematisk ved sundhedsplejen. For elever i 5. klasse med overvægt tilbydes et familieorienteret forløb kaldet Camp Fanø. Forløbet strækker sig over et år, der kickstartes med en 5-ugers camp. I de resterende uger inddrages familien i opfølgingsmøder og kurser, der omfatter mad og måltider, fysisk aktivitet og støtte til adfærdsændring for hele familien.

Forslag til nye tiltag

I forbindelse med opsporing af overvægt hos børn på 5. klassetrin, er erfaringen, at der ofte ses overvægt hos forældre og søskende. Hvert år identificeres ca. 300 børn med overvægt i 5. klasse, og alle forældre inviteres til informationsmøde om tilbuddet. For at styrke informationen til forældrene, er det muligt at benytte informationsaftnerne til også at informere om eventuelle tilbud særligt målrettet voksne. Det vil være en udvidelse af det eksisterende tilbud, men det vurderes at kunne indeholdes inden for den eksisterende ramme.

4. Forskning og viden

Et kommende videnscenter, som er vedtaget ved den seneste finanslovsaftale, skal ifølge alliancen hæve vidensniveauet i befolkningen og blandt sundhedsprofessionelle, som er i kontakt med personer med svær overvægt.

De fleste initiativer under dette spor er nationale initiativer.

Private tilbud i Odense

I Odense er der mange muligheder for at få hjælp til vægttab. Mulighederne er dog af privat karakter, og borgeren skal selv finansiere tilbuddet. Det kan eksempelvis være et vægttabshold, diætist, hypnose eller fitness tilbud.

Det er vurderingen, at der kan etableres et tættere samarbejde med private aktører med henblik på henvisning til deres tilbud. Det vil kunne gøres inden for den økonomiske ramme, da borgeren fortsat selv skal betale for deltagelsen på tilbuddet. Det tættere samarbejde vil medføre et større kendskab til, hvilke tilbud der findes, og hvordan borgeren hjælpes derhen, hvor de bedst passer ind.

Tilbud med tilskud fra § 18 midler

Odense Kommune udmønter hvert år § 18 midler til frivillige foreninger, nogle af disse foreninger har tilbud til borgere med overvægt og svær overvægt. En mulighed er at prioritere flere af § 18 midlerne til indsatser til overvægtige.

Økonomi

På baggrund af udvalgets drøftelse af de foreslåede indsatser vil der kunne udføres nærmere beregninger af de økonomiske konsekvenser.

Punkt 4: Etablering af klinik for seksuel sundhed i Odense

29.00.00-A00-12-18

Resume

Den 11. december 2019 drøftede Sundhedsudvalget etablering af en klinik for seksuel sundhed i Odense. Sundhedsudvalget tilkendegav et ønske om at etablere en klinik for seksuel sundhed i samarbejde med AIDS-Fondet/Check-Point og Odense Universitetshospital.

Denne sag har til formål at præsentere Sundhedsudvalget for en konkret model for en klinik for seksuel sundhed. Modellen tager afsæt i de ønsker til målgruppe, indsats og organisering, som udvalget drøftede på mødet den 11. december 2019. Sundhedsudvalget drøfter i denne sag to forskellige modeller for finansiering af klinikken.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter modellerne A og B for finansiering af klinik for seksuel sundhed i Odense

1. *Model A:* Sundhedsudvalget beslutter at anvende overførsel af uforbrugte midler fra sundhedspuljen fra 2019 til etablering og opstart af klinik i 2020. Sundhedsudvalget rådgiver Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget om at finde midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021 ifm. Budget 2021.
2. *Model B:* Sundhedsudvalget omprioriterer midler indenfor rammen af Sundhedspuljen.

Beslutning

Sundhedsudvalget behandlede sagen som en B-sag.

Sundhedsudvalget behandlede sagen som en B-sag på det foreliggende grundlag.

Et enigt Sundhedsudvalg stiller følgende ændringsforslag:

- Sundhedsudvalget beslutter at anvende overførsel af uforbrugte midler fra sundhedspuljen fra 2019 til etablering og opstart af klinik i 2020.
- Sundhedsudvalget rådgiver Børn- og Ungeudvalget om at finde midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021, svarende til 2,1 mio. kr. pr. år.
- Anvendelsen af uforbrugte midler fra sundhedspuljen fra 2019 til etablering og opstart af klinik i 2020 er under forudsætning af, at Børn- og Ungeudvalget finder midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021.
- Såfremt Børn- og Ungeudvalget ikke finder midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021 kommer sagen til fornyet behandling i Sundhedsudvalget.

Et enigt **Sundhedsudvalg** godkender ændringsforslaget. Dermed bortfalder forvaltningens indstillinger.

Sagsfremstilling

På baggrund af Sundhedsudvalgets tilkendegivelser beskrives en konkret model for etablering af en klinik for seksuel sundhed i Odense.

Målgruppe

Målgruppen er unge bosat i Odense Kommune uanset alder, køn og seksuel orientering. Alle unge er således velkomne i en klinik for seksuel sundhed i Odense. Fremmødte unge med bopæl i en anden kommune, vil dog ikke blive afvist. Det kan eksempelvis være unge, der er bosat i en anden kommune, men som er indskrevet på en uddannelsesinstitution i Odense Kommune.

Der er en forventning om, at socialt udsatte og/eller sårbare unge i højere grad vil gøre brug af tilbuddet ved at inkludere alle unge i tilbuddet, da der derved undgås, at nogle unge oplever stigmatisering eller, at det er

tabubelagt at komme i en klinik for seksuel sundhed.

Tilbud og indsatser i præventionsklinikken

Rådgivning og vejledning

Unge, der kommer i klinikken, tilbydes personlig rådgivning og vejledning, fx i forbindelse med det at blive voksen og have forståelse for sin krop, udvikling og grænsesætning. Derudover skal de også kunne få råd og vejledning omkring familieplanlægning og beskyttelse mod graviditet og kønssygdomme. Rådgivning kan eksempelvis omhandle:

- Familieplanlægning og seksuel sundhed, eventuelt målrettet specifikke målgrupper (fx unge med anden etnisk baggrund end dansk).
- Kropsforståelse og grænsesætning med udgangspunkt i en konkret problemstilling.
- Prævention og nødprævention.
- Seksuelt overførte sygdomme.
- Graviditet og abort.
- Hjælp til at kommer videre, fx til Familieambulatoriet OUH, egen læge, OUH ved abort osv.

Tests og undersøgelser

- Test for klamydia og gonorè.
- Graviditetstest.
- Gynækologisk undersøgelse.
- Gratis og hurtig etablering af prævention, fx spiral eller p-stav (brugeren får professionel vejledning til at vælge den rette type).

Udlevering af gratis prævention

- P-piller, kondomer, spiral og p-stav.

Undervisning

Tilbuddet vil inkludere undervisningsfunktion for folkeskoler og ungdomsuddannelser i Odense Kommune.

Samarbejde med AIDS-fondet

Klinik for seksuel sundhed i Odense etableres i samarbejde med AIDS-fondet/Checkpoint i AIDS-fondets lokaler i Jernbanegade i Odense C.

Odense Kommunes bidrag i samarbejdet vil være:

- Overordnet ledelse af klinikken.
- Etablering af en klinik for seksuel sundhed med det udstyr, der kræves.
- Fælles receptionsfunktion mellem Checkpoint og klinik for seksuel sundhed.
- Gynækologiske undersøgelser, uddeling af gratis prævention efter faglig vurdering, indlæggelse af spiral og p-stav.
- Rådgivning om og kontrol af brug af prævention, graviditetstest og vejledning ifm. anmodning om abort.
- Samarbejde med kommunens andre relevante sundhedstilbud.

AIDS-fondet har etableret "Checkpoint", der er Danmarks eneste professionelle tilbud om test og rådgivning om seksuel sundhed med fokus på hele mennesket. Hvis det besluttet at gå videre med den i sagen beskrevne model for en klinik for seksuel sundhed, vil der blive udarbejdet en endelig samarbejdsaftale mellem Odense Kommune og AIDS-fondet/Checkpoint. Overordnet vil AIDS-fondet/Checkpoint bidrage i samarbejdet med:

- Overordnet ledelse og afholdelse af udgifter til dem, der tester og rådgiver i Checkpoint.
- Etablere udvidet checkpoint med det udstyr, der kræves og etablere undervisningslokale.
- 2 ugentlige åbningsdage à 2 timer.
- Teste for kønssygdomme (Klamydia, Gonorè, HIV, Syfilis).
- Koordination, uddannelse og supervision af undervisnings- og informationstilbud til alle kommunens 9.klasses elever.

Odense Universitetshospital (OUH) har ligeledes vist interesse for samarbejde omkring klinikken. OUH kan på nuværende tidspunkt ikke konkretisere et evt. økonomisk bidrag til driften af klinikken.

Forventede effekter

Med afsæt i erfaringer fra andre kommuner, der tilbyder gratis prævention og andre tilbud via præventionsklinik, forventes det på kort sigt blandt andet, at se:

- Færre uønskede graviditeter (erfaringer viser 30% færre registrerede uønskede graviditeter efter et år med gratis prævention).
- Færre provokerede aborter blandt unge under 25 år.
- Færre fødsler blandt unge under 25 år.
- Flere positive tilfælde af seksuelt overførte sygdomme blandt unge. Da flere bliver testet, vil flere tilfælde også opdages. Det betyder, at flere kan komme i behandling.

På lang sigt vil en forventet effekt kunne ses som færre socialt udsatte børn. Langt fra alle uønskede graviditetsforløb ender med sociale problematikker; men for de, der gør, kan de menneskelige omkostninger ikke gøres op, hverken for forældre eller børn.

Finanseringsmodeller for klinik for seksuel sundhed

Odense Kommunes økonomiske andel af etablering og drift af en klinik for seksuel sundhed udgør samlet set 2,3 mio. kr. i 2020 og 2,1 mio. kr. i de efterfølgende år.

Chefgruppen for Sundhed kan anvise følgende 2 modeller til finansiering af en klinik for seksuel sundhed:

Model A: Sundhedsudvalget beslutter at anvende overførsel af uforbrugte midler fra sundhedspuljen fra 2019 til etablering og opstart af klinik i 2020. Sundhedsudvalget rådgiver Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget om at finde midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021 ifm. Budget 2021.

Model A kan kun bruges, hvis Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget beslutter at forpligtige sig til at finde midler til drift af klinikken pr. 1. januar 2021.

Model B: Sundhedsudvalget omprioriterer midler indenfor rammen af Sundhedspuljen.

Sundhedsudvalget har allerede afsat Sundhedspuljens midler til andre formål. Vælger Sundhedsudvalget at anvende Model B, betyder det, at en stor andel af midlerne fra Sundhedspuljens samlede sum vil skulle anvendes til klinik for seksuel sundhed. Sundhedsudvalget vil derfor skulle omprioritere midlerne i Sundhedspuljen for at anvende Model B. Vælger Sundhedsudvalget Model B, vil det potentiel have betydning for opfyldelse af udvalgets effektmål, fordi visse indsatser finansieret af Sundhedspuljens midler knytter an til udvalgets effektmål. Valg af Model B vil samtidig have direkte betydning for de tiltag, der efter omprioritering vil blive tildelt færre eller ingen midler.

Økonomi

Odense Kommunes udgifter til etablering af klinik for seksuel sundhed udgør 0,2 mio. kr. Beløbet er en engangsydelse, der dækker over udgifter til briks, ultralydscanner, indretning, kommunikation mv.

Odense Kommunes udgifter til drift af klinik for seksuel sundhed udgør 2,1 mio. kr. årligt. Beløbet dækker over udgifter til løn, prævention/test, medicinsk udstyr, rengøring, el, vand, varme, kontorartikler, kommunikation mv.

Odense Kommunes samlede udgifter i 2020 vil således være 2,3 mio. kr. Fra 2021 og fremad vil Odense Kommunes samlede udgifter være 2,1 mio. kr.

Punkt 5: Aktuelle sager

29.00.00-A00-53-19